

ZÖLD ÓVODA

Kritériumrendszer

(és kapcsolódása az Önértékelési szempontsorokhoz)

A feladatellátási hely által benyújtott pályázati anyag önértékelésében megjelennek, azok az elvek, tartalmi követelmények, amelyek a Zöld Óvodai Kritériumrendszer szerinti működést bizonyíthatóvá teszik.

1

1. Az **óvoda a pedagógiai küldetésében, pedagógiai programjában és szellemiségében**, konkrét hivatkozásokkal kimutathatóan és tettein érhetően az országos, **hatályos** tartalmi szabályozó által - 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról - megfogalmazott környezeti és egészségnevelési prioritások alapján működik, összhangban a helyi önkormányzati dokumentumokban megfogalmazottakkal. Az óvoda pedagógiai programja a környezettudatos nevelést kiemelten kezeli, erre építi a fejlődést elősegítő tevékenységeket, tartalmazza a fenntarthatóság pedagógiája iránti elkötelezettséget, előtérbe helyezi a helyi értékek megismerését, védelmét és megőrzését. *(Az önértékelési szempontsor minden pontja, de hangsúlyosan: 1; 3; 7; 8. pontjai)*
2. Az **óvodai nevelés dokumentumaiban** hangsúlyosan megfogalmazásra kerülnek a fenntarthatóságra nevelés elvei alapján folyó nevelőmunka jellemzői, a környezet-és egészségtudatosságra nevelés elvei és területei. A helyi természeti értékek védelmének nevelése hangsúlyosan jelenik meg. *(Az önértékelési szempontsor 1. pontjának óvodai dokumentumokra vonatkozó része).*
3. A **helyi óvodai nevelési célok, feladatok** megfogalmazásában kiemelten jelennek meg a természet- és környezetvédelme a helyi adottságok **megismerésével kapcsolatos tevékenységek** (pl. fák védelme, faápolás, faültetés, madárvédelem, a lakóhely-megismerési tevékenységek, az épített és a természeti környezet védelme, stb.). Részletesen szerepel a dokumentumokban és az óvodai nevelőmunka folyamatában a pedagógiai programban rögzített zöld tartalmak. A tevékenységek rendszerében tükröződnek a környezeti vonatkozások. A kapcsolatokban megjelennek a zöld témával összefüggő partnerkapcsolatok is. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., 5. és 8. pontjai).*
4. **Célként, valamint feladatok elemeként** az óvodai tevékenységekbe **beépülnek** a „**hungarikumok**” - a helyi sajátosságok figyelembevételével. Megfogalmazásra kerül az óvodapedagógusok által szervezett és irányított, valamint külső szakmai segítséget igénybe vevő népművészeti és kézműves képzés, mely megjelenhet a kézműves tevékenységektől a néptáncig, a népdaltól, a magyar növény- és állatfajoktól, a gyógynövényekig, a magyar konyha jellemzőitől a magyar népi viseletekig vagy akár az építészet ismeretéig. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3. és 8. pontjai.)*
5. A nevelőmunka hatékonysága érdekében az **óvodapedagógusok alkalmazott módszerei segítik a tanulási környezet megteremtését**. A tevékenységközpontú tanulásszervezéshez, tapasztaláshoz biztosítja a megfelelő helyszínt, az alkalmazott módszerekben rejlő közösség- és személyiségformáló lehetőségeket. Kiemelt helyet kap a játék, a játékba integrált tanulás, a szenzitív módszerek, a terepi tapasztaltatás, a tevékenykedtetés, a felfedeztetés, az élménypedagógia, a projektpedagógia, a kooperatív tanulási elemek alkalmazása. Az óvoda rendelkezik külön kidolgozott erdei óvoda programmal. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3. és 8., pontjai.)*

6. A **nevelés folyamatában** a mit, mivel, mikor, hogyan és kivel kérdésekre épített fejlődést elősegítő tevékenységek kerülnek megvalósításra (pl. az igényeknek, szükségleteknek megfelelően valósul meg a képességek fejlesztése, a különféle eszközök használata, az ismeretszerzés és alkalmazás modern módszerei stb.) A gyermekek nevelése, fejlesztése egyéni képességükhöz és fejlettségükhöz igazodó differenciált bánásmód elve alapján valósul meg. Figyelembe veszi a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (SNI, BTM, tehetségígéretes gyermek) nevelését is. Kiemelt szerepet kap a fogyasztói, táplálkozási, ételkészítési ismeretekre nevelés, szoktatás. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., 4., 6., 8., 9., 10., 11. pontjai .)*
7. **Széles körű kommunikációs kapcsolat folyik az óvoda és partnerei között** (a szülőkkel, a lakossággal, az óvoda környezetében élőkkel, a környező óvodákkal, más gondozási-nevelési, valamint nevelési-oktatási, közművelődési intézményekkel, civil szervezetekkel, egyesületekkel, magánszemélyekkel, stb.). Az adott vidék szellemi és fizikai infrastruktúra, az életképes vidéki települések, helyi közösségekhez kapcsolódó nevelési folyamatok hangsúlyában a helyi térségi identitás erősítése kap nagy hangsúlyt. Ezzel biztosított a társadalmi hatás, közvetetten a fenntarthatóság, vagyis partneri kapcsolat működik a környezet- és természetvédelem érdekében. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., 5., 8., 9., 10., 11., pontjai)*
8. Az intézmény **kapcsolatrendszerében** (a fenntartói oldal vonatkozásában, a vidékfejlesztési tézisek érdekében) a tervezésben és a megvalósításban fontos feladatként jelenik meg a helyi igények, lehetőségek és szükségletek összhangja. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., 5., 7., 9., 10., 11. pontjai)*
9. A gyermekek életkorának megfelelő **hagyományok ápolása**, gazdagítása megvalósul az óvoda életében a szülők bevonásával, és így a **családdal való kapcsolatban, valamint a település speciális szinterein**. A népszokások, jeles napok - világnapok nemzetközi és hazai akciónapok – ünneplésénél érvényre jutnak a helyi környezeti adottságok. Az óvodapedagógusok folyamatosan gyarapítják a környezeti neveléshez kapcsolódó szakirodalmat, a felnőttek és a gyermekek környezet- és egészségbarát szemléletét formáló kiadványokat, könyveket. Alakítják a gyermekek közvetlen és tágabb környezetének (család, település) környezettudatos szemléletét, fogyasztói szokásait. *(Az önértékelési szempontsor 3., 4., 5., 7., 9., 10., 11. pontjai)*
10. **Az óvoda dolgozói** tisztában vannak - beosztásuknak, valamint feladatkörüknek megfelelő elvárásokkal, **a fenntarthatóság tartalmi jellemzőivel** és ez az óvoda minden tevékenységében megnyilvánul. Ezáltal az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, a közösségi egészséges életvitelre. *(Az önértékelési szempontsor 2., 3., 6., 7., 8., 9., 10., 11. pontjai.)*
11. A **nevelőmunka folyamatában résztvevő szakemberek és a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak**, (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pedagógiai asszisztens, szociális munkás, pszichológus, dajka, óvodatitkár, karbantartó stb.), tiszteletben tartják az adott óvoda helyi nevelési elveit, melyek a település- és vidékfejlesztéssel, egészségneveléssel és környezeti neveléssel is kapcsolatosak. *(Az önértékelési szempontsor 1., 2., 3., 5., 8., 10., 11. pontjai.)*
12. Az **intézményvezető és az óvodapedagógusok** példamutató magatartása, és elkötelezett szemléletbeli meggyőződése biztosítja a Zöld Óvoda Kritériumai szerinti működést, a nevelőmunka megvalósítását. Az óvodában munkaközösség működése, valamint a Zöld Óvodai tevékenységekkel foglalkozó mentori feladatok megfogalmazása és megvalósítása elengedhetetlen követelmény. Elhivatottsága, elkötelezettsége függvényében vesz részt az

óvoda Zöld Óvodai Bázisintézményi feladatok megvalósításában is. *(Az önértékelési szempontsor 1., 5., 7., 8., 9., 10., 11. pontjai.)*

13. Az **óvodapedagógusok külső és belső** továbbképzésében meghatározó szempont a Zöld Óvodai programokkal kapcsolatos témák frissítése, kiegészítése, a folyamatos fejlesztés, az innováció, a tudásmegosztás. (bázisóvodai, mentori, erdei óvodai feladatok ellátása, stb.) *(Az önértékelési szempontsor 1., 2., 7., 8., 9., 10., 11. pontjai.)*
14. Az óvodában a **pedagógusok a gyerekekkel, a gyerekek szüleivel, hozzátartozóival együtt** a rontott (használt) papírokat külön tárolóba teszik, hogy a gyerekek újból és sokféleképpen felhasználhassák tevékenységeik során. *(Az önértékelési szempontsor 3., 6., 8., 9. pontjai)*
15. A **biztonságos élelmiszerellátás**, a piachoz kapcsolódóan a tudatos fogyasztó és vásárló program célkitűzése kap helyet az óvoda működésében, a népegészségügyért felelős tárcák célkitűzéseivel összhangban. Az intézmény a lehetőségeihez mérten a nyersanyagok beszerzésénél előnyben részesíti a helyi piacot, a helyi termelőket. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., 5., 7., 8., 9., 10., 11. pontjai.)*
16. Az **óvodaépület** helyiségeinek berendezése segíti a környezetbarát szemléletmód, valamint az egészséges életmód megalapozását. Az óvoda berendezése az egyszerűség, a takarékoság a praktikusság jegyeit mutatja, a helyi sajátosságot is tükröző természetes anyagok felhasználása érvényesül. A gyermekek által használt eszközöket, játékokat, berendezési tárgyakat ezen elvek felhasználásával biztosítják. *(Az önértékelési szempontsor 4., 6., 9., 10., 11. pontjai)*
17. Minden **csoportszobának** egyéni hangulata, arculata van, sok-sok növényrel, a természetsarokban a természet által adott „kincsekkel”. A gyermekek **rendszeresen**, folyamatosan növényápolási, állatgondozási feladatokat látnak el az egészségügyi előírásoknak megfelelő és megengedett mértékben. *(Az önértékelési szempontsor 1., 3., 4., 6., 8., 9., 10., 11. pontjai)*
18. Az **óvoda udvara** mentes a legtöbb allergiát, valamint az esetleges mérgezést és sérülést okozó növényektől. Az óvodakertben a helyi lehetőségek figyelembevételével valósul meg a zöldséges- és virágoskert, a gyógy-és fűszernövény rész, a komposztáló a sziklakert, a kerti tó stb. A gyermekek kertgondozásához kisméretű kerti szerszám biztosított. Az udvari játékok környezetbarát anyagból készülnek, és megfelelő helyet, teret, időt adnak a gyermekek egészséges mozgásához, szabad játékához. Az udvari árnyékolók és ivókút, illetve ivási lehetőség biztosított. *(Az önértékelési szempontsor 4., 6., 8., 9., 10., 11. pontjai)*
19. A **szelektív hulladékgyűjtés** lehetősége biztosított az óvodában (pl. papír, műanyag stb.), kivéve a veszélyes hulladékokat (pl. elem, olajos palack stb.). A „hulladék nem szemét” elv érvényesül az újrafelhasználás érdekében (ajándékkészítés, játékkészítés stb.) is megvalósul. *(Az önértékelési szempontsor 3., 4., 6., 8., 9., 10. pontjai)*
20. Az **óvoda működtetése** során az óvoda vezetősége kiemelten törekszik a környezetkímélő anyagok használatára (környezetbarát tisztítószerek használata), a tudatos takarékoságra. A takarékosági rendszer kiépített az óvodában a villany-, a vízhasználat és a fűtés terén. Az épületen belül a megújuló energialehetőségek kihasználására, kiépítésére kell törekedni a fűtés, világítás, meleg víz, stb. biztosítása terén. Energiatakarékos izzók vannak a folyosókon, termekben a világítás megfelel az egészségügyi előírásoknak. A fűtési rendszer környezetbarát. Automata WC öblítőket, hideg-meleg kevert csapvizet, a levegő illatosítására gyógynövényeket használnak, stb. *(Az önértékelési szempontsor 4., 6., 9., 10., 11. pontjai)*